

άγαπίτσα

— 59 —

άγαπω

ἀγαπίτσα ἡ, Ἀθῆν. Θράκ. Παξ. κ. ἀ.

'Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγάπη.

1) Τὸ ἀγαπώμενον πρόσωπον, ἐπὶ συζύγου, τέκνου, κττ. Ἀθῆν.: *Tί κάνεις, ἀγαπίτσα μου;* Πβ. ὁ γάπη 3.2) Ἐρωμένη Θράκ. Παξ. κ. ἀ.: *'Εχω κ' ἐγὼ μιὰν ἀγαπίτσα Παξ.* || Ἀσμ.Πέφτει τ' ἄνθη κάτω κὶ 'σ τὴ γῆς βροντίζει
καὶ τὴν ἀγαπίτσα μ' τὴν κακοδραγίζειΘράκ. Πβ. ἀγάπη 3. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγαπή τριτα 2.
Ἡ λ. καὶ ὡς ὅν. κύριον Κρήτ.**ἀγαποβότανο** τό, πολλαχ. ἀγαπονθότανον Θεσσ. Μακεδ. Στερελλ. κ. ἀ.

'Εκ τῶν οὐσ. ἀγάπη καὶ βοτάνη.

1) Τὸ ἀγριόχορτον τεύκριον τὸ πόλιον (*teucrion polium*) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (*labiateae*) (ΘΧελδράιχ 69 καὶ ΠΓεννάδ. 956), τῆς δημώδους οίκογενείας τῶν βοτανιῶν, φυτῶν, κατὰ τὴν λαϊκὴν δοξασίαν, ἐκ χειλιδονοφωλεᾶς, ἡ ὅποια μετὰ τὴν ἀποδημίαν τοῦ πτηνοῦ ποτίζεται ἐπὶ τινας ἡμέρας ἐντὸς γλάστρας. Χρησιμοποιεῖται ὡς μαγικὸν φίλτρον γεννῶν καὶ προάγον τὸν ἔρωτα, κατὰ δὲ τὸν Διοσκορίδην (3,114) θεραπεύει τοὺς σπληνικούς, «ἄγει κοιλίαν καὶ ἔμμηνα» καὶ ἀποδιώκει «ὑποστρωνύμενον καὶ θυμιάμενον» τὰ θηρία, ἥτοι τὰ ἐπιβλαβῆ ἐντομα κλπ. (ίδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 9 (1926) 442) πολλαχ. Συνών. ἀγαποχόρταρο, ἀγαπόχορτο, ἀμάραντος, βοτάνης ἀγάπης, λαγοκοιμηθεῖά, λιβανόχορτο, λοντρόχορτο, μητέρα, παναγιόχορτο, σκορπίδι, σπληνοβότανο, τῆς Κυρᾶς τὸ χορτάρι, τῆς Παναγιᾶς τὸ χορτάρι. 2) Πᾶσα μαγικὴ σκενασία βάσιν ἔχουσα τὸ ἀγαποβότανο καὶ ὡς φίλτρον ἐπὶ τοῦ σώματος συνήθως φερόμενον Θεσσ. Μακεδ.

[**]

ἀγαποζηλειάρις ἐπίθ. Θράκ. ἀγαποζηλειάρις Θράκ. (Άδριανούπ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀγάπη καὶ τοῦ ἐπιθ. ζηλειάρις.

'Ο ζηλοτυπῶν τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποιον ἀγαπᾷ, ζηλότυπος. Συνών. ζηλειάρις.

ἀγαποῦσα ἡ, Εὗρ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.)

'Εκ τοῦ ρ. ἀγαπῶ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-οῦσα.

'Η μακρόπονος ίδιως καὶ μὲ μικρὰν κοιλίαν ἀράχνη, φόλκος δ φαλαγγιώδης (*pholcus phalangoides*), ὀνομασθεῖσα οὕτως διὰ τὴν ἔξης παιδιάν. Αποσποῦν ἔνα πόδα τῆς ἀράχνης καὶ κρατοῦντες τοῦτον ἐκ τοῦ ἄκρου ἐρωτοῦν «μ' ἀγαπᾶς ἡ μάννα μου ἡ ὅχι»; Ἡ σύσπασις τοῦ ποδὸς σημαίνει ἀπάντησιν καταφατικήν.

[**]

ἀγαποχόρταρο τό, ΣΖαμπέλ. Ἀσμ. δημοτ. 725 ΑΚαρναίτο. Ζητιᾶν. 97.

'Εκ τῶν οὐσ. ἀγάπη καὶ χορτάρι.

Τὸ ἀγαποβότανο, δ ίδ.: Ἀσμ.

Βαστοῦν ψωμί γγὰ τὰ σκυλλιὰ καὶ κοράς γγὰ τὰ λεοντάρια, βαστοῦν καὶ ἀγαποχόρταρο γγὰ τὰ ξανθὰ κοράσια.

ΣΖαμπέλ. ἔνθ' ἀν.

[**]

ἀγαπόχορτο τό, πολλαχ.

'Εκ τῶν οὐσ. ἀγάπη καὶ χόρτο.

Τὸ ἀγαποβότανο, δ ίδ.

[**]

ἀγαπῶ κοιν. καὶ Καππ. (Αραβάν. Σίλ. κ. ἀ.) Πόντ. (Αμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἰν. "Οφ. Σάντ. Τραπ. Τρίτ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀγαπάω Ζάκ. "Ηπ. Ιόνιοι Νῆσ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Γορτυν. Λάστ. κ. ἀ.) ἀγαπάου Β. Εύβ. "Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Θεσσ. Μακεδ. Πελοπν. (Λεντεκ.) Σκόπ. Στερεολλ. (Αίτωλ. Λοκρ.) κ. ἀ. ἀγαποῦ Θράκ. (Κεσάν.) Σάμ. Στερελλ. (Αίτωλ.) Τσακων. ἀγαπῶ 'Απουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀγαπάω Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀκαπῶ 'Απουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀαπῶ Ίκαρ. Κάρπ. Κύπρ. (καὶ ἀγαπῶ) Μεγίστ. Χηλ. Χίος (καὶ ἀγαπῶ) κ. ἀ. ἀαπῶ Κάρπ. Κάλυμν. Ρόδ. κ. ἀ. ἀαποῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἐγαπῶ Πόντ. (Κρώμν. "Οφ. Χαλδ.) ἡγαπῶ 'Απουλ. (Καλημ.) Πόντ. (Τραπ.) γαπῶ 'Απουλ. (Καλημ.) 'Αστυπ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κάλυμν. Καππ. (Μισθ.) Κύπρ. Κώς Μεγίστ. Μύκ. Νίσυρ. Ρόδ. Σάμ. Σύμ. Τήλ. κ. ἀ. γαπάω Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Ρόδ. κ. ἀ. γαπῶ 'Απουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) γαπάω Καλαβρ. (Μπόβ.) γαπαῦ Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀγαπῖζω 'Αθῆν. "Ανδρ. Βιθυν. "Ηπ. Καππ. (Αραβάν.) Κρήτ. Μεγίστ. Μῆλ. Νάξ. (Απύρανθ.) Παξ. Πελοπν. (Λακων.) Σῦρ. Τήλ. Χίος κ. ἀ. ἀγαπῖζον Λέσβ. κ. ἀ. γαπῖζω "Ανδρ. Σῦρ. (Έρμούπ.) γαπίζω Σύμ. Μεσ. ἀγαπῖζομαι Καππ. (Αραβάν.)

Τὸ ἀρχ. ἀγαπῶ. Τὸ ε τοῦ ἐγαπῶ ὠρμήθη ἐκ τῶν παρφημένων χρόν. ἐγάπαντα καὶ ἐγάπεσσα, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ η τοῦ ἡγαπῶ. ίδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,231. Τὸ γαπῶ καὶ μεσν. Πβ. Γαδάρου διήγ. στ. 72 (εκδ. Wagner σ. 126) «ἐγὼ γαπῶ κι ὁρέγομαι νά χετε τὴν ύγεια σας». Τὸ ἀγαπῖζω ἐκ τοῦ ἀορ. ἀγάπησα κατ' ἀναλογ. τοῦ εἰς -ισα ἀορ. τῶν εἰς -ίζω ρ. ίδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,272. Ο τύπ. οὗτος καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Αἰσθάνομαι πρός τινα ἀγάπην καὶ στοργὴν κοιν. καὶ 'Απουλ. (Καλημ. κ. ἀ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Αραβάν. Μισθ. Σίλ. κ. ἀ.) Πόντ. (Αμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἰν. "Οφ. Σάντ. Τρίτ. Χαλδ. κ. ἀ.) Τσακων.: Ἀγαπῶ πολὺ τὰ παιδά μου - τὴ μητέρα μου - τοὺς γονεούς μου - τ' ἀδέρφια μουν. Τὸν ἀγαπῶ σὰν τὰ μάτια μου - σὰν τὸν ἑαυτό μου - σὰν παιδί μουν. Ή γυναῖκα ἐκείνη ἀγαπᾶ πολὺ τὸ σκυλλάκι της. Ἀγαπειούμαστε πολὺ - σὰν ἀδέρφια (ἀγαπῶμεν ἀλλήλους). Ἀδέρφια ἀγαπημένα. Διὸ φιλαιτάρες ἀγαπημένες κοιν. Βαρέα ἀγαπῶ σε (ὑπερβαλλόντως) "Οφ. Τραπ. Χαλδ. 'Γαπάω τοὺς καλοὺς (τοὺς καλοὺς) Μπόβ. "Αν μὲ γαπάη, δὲ γάν-τει τίποτε (ἄν μὲ ἀγαπᾶς, δὲν χάνεις τίποτε, διότι καὶ ἐγὼ σοὶ ἀνταποδίδω τὴν ἀγάπην σου) αὐτόθ. Μὲ τὰ κολακείας ἀγαπείεται (μὲ τὰς κολακείας, ἥτοι κολακεύων, ἀγαπᾶται) Κερασ. 'Αγαπῖζονται (ἀγαποῦν ἀλλήλους) 'Αραβάν. || Φρ. Νά χαρῆς διπλάσιος! (εὐχὴ πρὸς ἐκείνην, παρὰ τοῦ ὅποιου ἐπιμόνως καὶ παρακλητικῶς ζητεῖται τι). Ἀγαπῶ μ' δλη μου τὴν ψυχὴ - μ' δλη μου τὴν καρδιά (ὑπερβολικῶς. Πβ. ἀρχ. συνών. 'Αριστοφ. Νεφ. 86 «ἐκ τῆς καρδίας μ' ὅντως φιλεῖς») κοιν. Η φρ. ἐκφερομένη μετὰ τῆς προθ. ἐκ καὶ γενικ. ἡδη μεταγν. Πβ. Μάρκ. Εύαγγ. 12,30 «ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ισχύος σου». Ο ἄνθρωπος μὲ τοὺς χάρες τον ἀγαπείεται (διὰ τῶν προτερημάτων του προσελκύει τὴν ἀγάπην τῶν ἄλλων) πολλαχ. Ο ἄθρωπος μονάχος του ἀγαπείεται (ἀγαπᾶται, ἀν δός ιδιος ἔχῃ προτερημάτα) Νάξ. (Απύρανθ.) Άλλα λόγια ν' ἀγαπεῖωμαστε (λέγε ἄλλα λόγια παρὰ αὐτά, τὰ ὅποια λέγεις, διὰ νὰ ἀγαπῶμεθα. Λέγεται ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν συνδιαλεγομένων πρὸς ἀποδοκιμασίαν τῶν λόγων τοῦ συνομιλούντος) Σίφν. Σῦρ. κ. ἀ. Ασ' οὐ στούδι μ' ἐν' ντὸ κ' ἀγαπείουμαι (ἀπὸ τὸ κόκκαλό μου είναι τὸ ὅτι δὲν ἀγαπῶμαι,

